

Waarom is Frank Vandenbroucke bang voor Britse Corona-transparantie?

Geschreven Door Rico Stevens op 1 jun, 2023

De Britse premier Rishi Sunak moet vandaag een hele resem documenten rond het coronabeleid van zijn voorganger Boris Johnson overhandigen. Onafhankelijke onderzoekers zullen door alle communicatie van Johnsons kabinet gaan, om te achterhalen of er fouten zijn gemaakt. Wat minister Vandenbroucke ook beweert, het is ronduit stuitend dat zo'n onderzoek er bij ons niet komt.

Een onafhankelijk onderzoek over het coronabeleid, waarbij zowel politici als experts verplicht kunnen worden verantwoording af te leggen... zou dat niet mooi zijn?

Voor ons Belgen zal dat hoogstwaarschijnlijk een fantasie blijven, maar het kan wel degelijk. In het Verenigd Koninkrijk bijvoorbeeld, worden de kranten momenteel helemaal volgeschreven over zo'n onderzoek.

De plicht om alle informatie over de corona-beslissingen te delen gaat er erg ver. Zo vaardigden de onderzoekers een week geleden nog een gerechtelijk bevel uit, waarin stond dat **de regering al Boris Johnsons WhatsApp-berichten en dagboeken van tijdens de pandemie moet overhandigen**. Kan je je voorstellen dat een onderzoekscommissie alle berichten van Vandenbroucke en De Croo zou kunnen inzien?

Gisteren liet Johnson weten al die informatie aan het huidige kabinet te hebben doorgespeeld, en het is nu dan ook wachten op huidig premier Rishi Sunak. Hij heeft nog tot 16u vandaag om de gegevens te overhandigen aan de onderzoekers.

Het treuzelende gedrag van Sunak doet denken aan dat van onze politici: hij heeft duidelijk geen zin om die info met het grote publiek te delen.

Oppositiepartij Labour amuseert zich daarmee natuurlijk smakelijk. Hun schaduwminister van Volksgezondheid was gisteren erg scherp: "Ik vind dat de premier vandaag wel erg *slippery* probeert te zijn. Hij zegt dat hij wil dat de regering meewerkt met het onderzoek, maar de regering heeft informatie achtergehouden waar het onderzoek om vroeg.

Het ene moment zegt de regering dat de berichten die ze hebben onbelangrijk zijn, het volgende moment zeggen ze dat ze niet bestaan. Wat is het nu?", aldus Wes Streeting.

Maar wat vraagt het Covid-onderzoek precies?

- De onbewerkte berichten die Boris Johnson tussen 1 januari 2020 en 24 februari 2022 heeft verzonden en ontvangen;
- Onbewerkte agenda's van Johnson tussen 1 januari 2020 en 24 februari 2022;
- Kopieën van 24 notitieboekjes, die Johnson bijhield tussen 1 januari 2020 en 24 februari 2022;
- Onbewerkte berichten verzonden en ontvangen door adviseur Henry Cook tussen 1 januari 2020 en 24 februari 2022;

- Alle berichten en groepschats waarin reacties van de regering op de pandemie te lezen staan
- Een contactenlijst van alle deskundigen, ministers, ambtenaren en adviseurs die meewerkten aan het beleid.

Dat kan tellen.

Al die informatie samen zou een volledig beeld moeten geven van hoe de beslissingen rond het coronabeleid tot stand kwamen. En ook wie precies het meest (of te veel) in de pap te brokken had zal daardoor duidelijk worden.

Tijd rekken

Als Sunak beslist om de WhatsApps niet te overhandigen, kan deze zaak voor de rechter eindigen. En dat zou natuurlijk erg slecht nieuws zijn voor iedereen die wil weten wat er precies gebeurd is tijdens de pandemie.

Het onderzoek was nu al gepland om pas in de zomer van 2026 rond te zijn. Onderwerpen als Covid-contracten en beslissingen over opgesloten bejaarden zullen pas in 2025 worden behandeld.

Als daar dan nog eens een resem rechtszaken worden tegenaan gegooid, moeten we geen duidelijke antwoorden verwachten voor 2030 – een vol decennium na het begin van de pandemie.

Dit is misschien goed nieuws voor Johnson en andere ex-ministers die bang zijn dat hun dossiers openbaar worden onderzocht. En ook de advocaten die zijn ingehuurd zullen blij zijn met die werkzekerheid voor de komende jaren.

Maar iedereen die de waarheid wil weten over de beslissingen die op het hoogtepunt van de Covid-pandemie werden genomen, die wil voorkomen dat er opnieuw fouten worden gemaakt, of die gerechtigheid wil voor dierbaren die zijn gestorven, zal lang op zijn honger blijven zitten.

En bij ons?

Maar, terwijl in het Verenigd Koninkrijk dus een discussie aan de gang is over *wanneer* die informatie publiek wordt, is het duidelijk dat zulke dingen bij ons gewoon *nooit* aan het licht zullen komen.

Onder andere wetenschapper Tijn De Bie schreeuwt al een jaar van de daken dat we 'een onafhankelijke evaluatie van de Belgische Covid-respons nodig hebben'. Met de website [#evaluationnow](#) werd er zelfs een heuse petitie voor opgericht.

Maar als je gelooft dat er daardoor bij ons een vergelijkbaar onderzoek zal worden opgezet, dan zal je bedrogen uitkomen.

Met een minister van Volksgezondheid als Frank Vandenbroucke, die – laten we eerlijk zijn – niet gespeend blijft van een stevige dosis arrogantie en betweterigheid, is zoiets bijna niet mogelijk.

Stel je maar eens voor dat hij zich zou moeten verantwoorden aan een bevolking die hem niet eens verkoos.

'Overheidscontrole' op bestelling

En dus vond Vandenbroucke er iets anders op. Toen de kritiek over het gebrek aan evaluatie en verantwoording te fel aanzwelde, bestelde hij een analyse van het beleid bij de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Hij vroeg hen om een onderzoek uit te voeren naar "de manier waarop België met de pandemie van het coronavirus is omgegaan, in de hoop dat een dergelijke analyse het land in staat zal stellen zijn reactie te vergelijken met die van andere landen".

De OESO moet zich buigen over de organisatie van het crisis- en herstelbeleid, maar ook over de concrete maatregelen en de economische, sociale en gezondheidsgevolgen ervan.

En dat is volgens Vandenbroucke meer dan genoeg.

Of om het met zijn woorden te zeggen: "Nu de achtste golf van het virus achter de rug is, is de tijd rijp voor een dergelijke analyse".

Dat klinkt goed, en het lijkt zelfs alsof hij tegemoet komt aan de vraag van #evaluationnow, maar dat is uitdrukkelijk niet zo.

Het resultaat van dat OESO-onderzoek kan je namelijk zo al voorspellen: "In vergelijking met de omringende landen heeft België het verre van slecht gedaan. Er werden hier en daar wat foutjes gemaakt, maar dat gebeurde elders ook. Al bij al was het Belgische coronabeleid goed". *Mark our words.*

De resultaten van dat 'onderzoek' worden dit jaar al verwacht, en dat zegt genoeg over de kwaliteit ervan. Politici zullen geen verantwoording moeten afleggen, er zal geen openbaarmaking zijn van de communicatie uit die periode, en we krijgen geen inzicht in hoe de beleidsmakers tot hun beslissingen kwamen.

't Zou nochtans niet slecht zijn om te weten wie de beslissingen nam rond vaccins, lockdowns, en het verbod om stervende familieleden te bezoeken.